

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercurul și Duminică, Folia, cându concodu ajutătorile. — Pretului: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri estero 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunătorii.

Anuul XXXII.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. correspondenți. — Pentru serio 6 cr. Taca's timbra a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 7.

Brasiovu 7 Februaru 26 Ian.

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Revista.

Brasiovu 4 Febr. 1869.

Nu ne atragem de vreun spiritu rapitoriu in inaltime, candu damu a insira acésta revista privitoria la manifestatiunile de dorere si de parere de reu ale unor barbati dintre stapanii nostri, ci voim numai a da in cunoscentia a publicului, ceea ce se simtiesce de ambe partile, dupa ce acum scimu si dela Nasendu, ca s'a alesu comitetu centrale numai, ca se nu semene a opusetiune directa si dupa ce scimu, ca comitetulu districtualu a decisu adresa la Maiestate, care se arete nefavorulu legii electorali facia cu poporulu, care porta sarcinea publice, — si midlocirea prin presidiu a legioru in limba romana. Asia se vedemu, ce dicu intieptii:

„Intr'o epistola a lui Deák publicata in „Ungarische Monatschrift“ intr'unu articlu, „La adres'a Prusiei“ cu privintia la abtinerena totale a romanilor din Transilvania dela alegeri se cetescu urmatóriele cuvinte, respicute dupa decisiunea generale a romanilor de a nu participa la alegeri: „Fórté reu — mi pare, ca romanii (transilvani) nu vreu a lua parte la alegeriile dietali, pentrucu (eu Deák) dorescu, ca organizamulu constitutionalu alu patriei nóstre, care se estinde preste totu patriotulu de verce nationalitate, se sustenia in fapticulu lui exercitiu. Patria are lipsa de pace, ceea ce mai este de facutu se se faca pe cale fratiesca — sine ira et studio — priu cointelegere cu patrioti nostri.“

Aceste cuvinte, dupa tóte aruncarile, insultele si maiestrietele eschideri dela participarea dreptulu politicu nationale, dupa una lovitura de parete atatu de fara respectu! pronunciate chiaru prin oracululu Ungariei si intieptulu complexulu Deák, cu simtiu de dorere atatu de profunda, ca romanii nu mai credu vorbeloru si svaturiloru straine, cari au repusu la fomu, le comentéza „Alb.“ in Nr. 7, cu reimpospatarea scenoloru din muntii apuseni, unde credululu Boteanu cadíu victima promisiuniloru inselatórie scl. Implinirea repeteloru promisiuni ale lui Deák facute atatu prin adresele dietei Ungariei, cata si cu alte ocasiuni: ca pretensiunile indreptatite si euitabile ale nationalitatiloru se voru respecta, o veduramu cu ochii sinceritatii, o pipairamu cu degetulu credulitatii si o simtimu acum ca anima pocaintii! Drepturile, veduramu, ca nu esa din un'a cointelegeniloru, ci din pungile, din dictaminulu maioritatii neoxorable, care dovodi din destulu, de ce e capace. Remane inse intieptulu patriei ocaziune libera, deca nu glumescu, a face bune tóte si a concilia animele cele pline de amaratiune, dupa atatea lupte senci, fara trafica si fara presenti'a romaniloru transilvani, din cari vedemu, ca s'au declaratu poremtonicu, ca nu voru lua nici o parte la alegeriile de deputati.

Bonavointia nu cautu dupa trafice; ér' pacea si concordia, din'a fericirii statulu, se sustiene cu campania dreptatii, a implinirii dorintieloru si a pretensiuniloru, care sunt acum pré emocutate la toti si intieptii si fanatici. Cu atatu va fi mai mare pretiulu celoru, ce ar' mai fi de facutu, candu ele voru fi in stare a muliamii si a redestepta o adeverata incredere fratiesca in cei maltratati inainte de acésta fara ale si cresta celtu pucinu manele si pretensiunile.

Unu altu intieptulu maghiaru Daniele Irányi face unu apelu catra romanii transilvani inmandandu'i a participa la diet'a Ungariei, cu conventu, ca deca conclusiula de abtinerere s'ar face fapta, ar' fi fórté de vaieratu si pentru tier'a intréga? si pentru romanii in specialu? si apoi toama in acéstu apelu dice: ca loru maghiariloru nu le sunt cunoscutu plangerile si gravimiele romaniloru de dincolo de Királyhágó (uita si de numele Transilvan'ia), dar' ele — deca sunt indreptatite — (conditiunea stereotipa la tóte promisiunile, pentru ca nemaghiarii acum nu-su indreptatiti dupa lege a pretende drepturi nationali politice si de limba) numai prin urgitari repetite nu priu absentare se pota vindeca; dar' stangele voru respinge dorintiele, cari tienteza la imbucatarea tierii (teritoria nationale dara nu-su indreptatite, decatu complexulu, cum e elu astadi). Secesiunulu nu sternescu incredere. Apoi enumera agendele dietei viitoare: regularea comitatoloru, comunelor, schimbarea legii electorali, cassarea pedepseloru corporali, si la astiele de obiecte ar' dori, ca opusitiunea se se adauga si intarésca, ér' ce privesca la integritatea si conducerea superioara a tierii, aici nu le trebuie aliatu.

Cum in asemene modu vorbesce si „Hazánk“ in vreo 2 articuli de fondu, in cate s'ar paré, ca se pune mai mare pondu pentru consecutiune dupa abtinerere, decatu dupa participare. Acésta inse remane la bunulu simtiu alu respectiviloru. — Vom vedé de alta data pana unde se intende si „Haz.“, — cu pretensiunile de limba, ca se scimu mesura intentiunile ei din'a teocentii, ca-ce consecutiunile nu stau in potera nóstra, ci in aceloru ce dau frunte cu timpul si cu evenimentele lui. — Pana atunci inse vedem, ca romanii transilvani sunt intr'unu cugetu cu abtinerena Sibiianiloru. Ne lipsica declararea precisa dintre Ter-nave, Clusiu si Turda, inse — nu din Campia in Nr. 8 alu „Feder.“ scrie in caus'a acésta intru alte alea asia:

„Istoriografulu care va semn'a evenimentele patriei nóstre dela 1865 pana inclusivu 1868, va afia si descoperi tóte procedu'a violéna, pusa in scena facia cu noi, cu inse va poté constatá totuodata amargia si credulitatea aceloru romani, cari au alegatu la diet'a din Pest'a, in contra voiei si in contra protestulu natiunii loru!

Ce? suntemu noi instrumentele tuturor guvernelor aflatórie? cum? n'au fostu celea intemplete in 1863/4 nimicu altu decatu o comedia? este ertau óre a joc'a asemenea comedia cu o natiune intréga, ba

chiaru cu maioritatea unei tieri? si dupa tóte acéste a forsa uniunea dar' a laasá in valóre legea electoralu aristocratico-fendale, acésta rogina a treoutulu si . . . presen-tului! Prin acésta, nu insemdéza óre a ingandá dreptatea si a ne tractá ca prenisce cloti!!

Ei bine, ce jert'a mai potescu provintii nostri dela noi? voiescu densii cá noi di in di se aprobamu faptele dloru, se incuviintiamu tractarea neomenosa, de care avemu parte, in fine se ne subscriemiu chiaru noi insi-ne cu man'a nóstra sentintia de mórté? nu, acósta nu o voru face romanii, ce — pentru diet'a din Pest'a nu i voru alege nici odatu deputati.

Sciu cu, ca profetii mincinosi se voru inmulu, ca fondurile secrete se voru deschide la cei iubitori de interesu, ca satan'a diu'a si nóptea va misca tóte furiele si va afia de securu préda in sufletele cele lasie, in inimile desbracate de simtulu de onóre, sciti inse si acéca, cumca asemenea fiantie necurate nu se voru poté apropiá de poporulu necoruptu si de intieptigint'a cu caracteru. Intieptigint'a romana si cu deosebire brav'a nóstra pretine va padi prepoporu in contra aceloru fiantii spurcate, ea va ingriti cá nici unulu se nu cada in tentatiune, si va demasca pre toti intrigantii si argatii stapaniloru, cari cu 30 de arginti se voru încerca a cumpará si a vinde moralitatea poporulu si a lu seduce, cá se murga la urn'a ca fatale pentru elu, fiii si nepotii lui. Unii voru lucrá pentru partit'a guvernulu, dela care astépta gratia si si vreunu osu de rosu! altii amagiti de vorbele si promisiunile stangaciloru voru intrá in serviciulu loru.

Inse alegatorii romani voru sci, cumca nemica este mai dejositoriu pentru unu omu de caracteru si de onóre, decatu a servi cuiva de instrumentu scl. —

Cu acéste ne inchiaimam revista, lasandu la bunulu simtiu alu romanulu a face, ce i dictéza cele patite si experie. —

Fragmente si episoade istorice dela 1861 încóce.

III.

Cum au fostu tractati deputatii transilvani in senatulu imperiale?

Pentru cá responsulu nostru la acésta intrebare se póta fi intielesu pe deplinu, se cuvino a promite aici, cumca in camera deputatiloru, afara de alte fractiuni so afia trei partite publicianale a-prigu, dupa principiile loru politice, pe care le profesia, adica partit'a pangornamistiloru, partit'a imperialistiloru austriaci si partit'a federalistiloru, care nu trebuie confundata cu feudalistii sustinatori ai despotismulu austriacu. Pangornamistii, adica stang'a de atunci nu potea roi intrarea tieriloru numite ale coronei ungarése in parlamentulu austriacu, pentrucu scopulu loru era desfiintarea monarchiei austriace, incorporarea Cisilantiei cu Germania a mare si stranutarea tronulu la Francfort. Centralistii austriaci se pareau, ca nu au credutiulu in o Germania mare si unita, mai vertosu, ca ei se veduseru pacaliti si prin calatori'a imperialeasca, intreprinsa fara rezultatulu la Francfort in 1862. Federalistii voica acéca ce scimu cu totii,

autonomia provinciilor, moderata inse dintr'un centru constitutional.

Cum la 2 luni dupa intrarea ardelenilor in senatul imperial, adica in Decembrie 1863, un grup din centrul casei, adica din partii austriaco-ungare, intre care din toti romanii ardeleni singurul d. Branu ocupase loc, aflandu-se in conversatie privata si confidentiala cu unu altu deputat roman, "dise catra acest: „Precum mi se pare, dati si fi plecat a face cauza comuna cu stanga noastra. Fa cum vei adă cu cale, cu inse te asigura pe dta, ca acesti oameni (adica pangarmanstii) nu simtu nici o placere, ca vedu pe Transilvanii reprezentata in acosta casa. Dvostia ati incurcat tar planurile lor. — Ei nu vreau mititea monarhiei austriace, ci vreu cu tota averea, era dvostia le-ati incurcat dramalu, fara sa se vede ce faceti; iti ve aduce aminte dr candu de cuvintele mele.“ — Alte asemenea spectatorii private de intelecualii citatorilor curvine, au mai armata si la alte ocazii. Cu tote acestea yelidindu pangarmanstii, ca planu lor pentru an. 1864 inca nu era matore, se purtau catra ardeleni, ca exceptiune de vreo 3 sasi pangarmanstii, decamata numai cu redita, era nu si cu dispresit. Acea purtare a loru se schimbă cu totul in an. 1864—5. Na treasa o singura ocaziune, la care si nu-si baba jucu du ardeleni adesea in modu neserfrit, pana candu in Febr. 1865 unulu dntu deputatii transilvanii romani, informatu despre catastrofa, ce se pragata sistemii lui Schmerling, le spusu curatu intr'un din sienditiile publice, se-si di gurile de pe ardeleni si se incezeo cu batjocurit, pentrucu vede ele bine, ca ardelenii au ajuns ca se fia numai ad-hoc in parlamentu. Pe atunei adica boierii feudalistii apucasea de asupra la carte, grafi boieni cu grafi maghiari se unisera in scopulu de a resturna pe ministerulu Schmerling, castigasesera in partea loru si pe cativa din pangarmanstii, de si cu rezervă ce se dice „arriere pensă“ si fundasera organulu lor aristocratic „Debatte“. Schmerling aflandu despre aceste cabale, intr'o sienditia publica le plesnese in facia conspiratiunii si da casei se pricepa, cumea deputatulu Schindler negotiaza cu aristocratii cei mari.

In aceleasi zile același deputatu Schindler, vindu la una deputatu ardeleni romanu si deschiendu conversatiune asupra situatiunii, intre altele se desfasura urmatoarea conversatiune.

Schindler: „Eu carele am petrecutu vro doi ani intro voi (in Banatu la Montanistica) aveamu pana acum ideă, cumca simtulu de libertate constitutională este mai tare in tierile vostre decatu pe la noi; acum inse vedemu ca voi, ca si cumati fi fermezati, mergeti cu ministerulu acestă — nici caldu nici reo, — ca si cum elu ar fi unu idealu de regimu. Luavte semă ce faceti, pentru ca se nu remaneti compromisi pentru totodăna in istoria acestora timpuri. Ajutati-ne si voi ca se intramiu pe acestu ministeriu neclitu.“

Deputatulu romanu. „Domnulu meu! Dvostia de inselati reu, deca ne credeti pe noi seu astatu de simpli, seu astatu de servili, in catu se tiemnu patent' d'iu 26 Febr. de unu non plus ultra alu tuturor constitutionalilor, si pe regimulu de facia că pe unu nu sciu ce idealu. Atăa inse t'bine se recunoscuti si voi, precum recunoscuem noi, cumea acea patenta totu este mai buna decatu despotismulu celoru dicee ani, si mai buna decatu tiranii feudalloru. Dupa mine diplom'a din Octobru si patenta' d'iu 26 Febr. a deschis dramulu catra o vicia constitutională, pe care poporele monarhiei o voru castigă de secura subtu conditiune, deca suntu maturi pentru libertate. Se punemu, cumca mai curendu seu mai tardu Ungaria' si Croatia' inca ar ocupă locu prin reprezentanti sei in acesta parlamentu, din acea di, § 13 si toticelele de valorea lui ar trebui se cadu cu voi'a seu fara voi'a ministeriulu. De nu voru veni ungru si croatii, atunei noi inca vom avé aici numai o postitiune provisoria, care nu merita că se ne spargemu capetele pentru ea, ci rol'a nostra este că se asteptamu. Cu tote acestea inse se presupunemu, ca transilvanilor inca nu le place acestu ministeriu si ca ei ar voi caderea lui impreuna cu sistem'a ce o reprezenta; dvostia inse nu ne-ati comunicata pana acumă nici lista' noului ministeriu, pe care o veti fi compus, nici constitutiune pe care eugelati o a pune in loculu patentu. Aratati-ne si nouă ceea ce voi, pentru că se scimu in favoarea cui se ve ajutama a resturna pe ministerulu de facia. Eu inse te previn diu, cumca lista' dvostia n'are se coordina nici pe unulu din clic'ia lui Clam Martiniz, Esterhazy, Than et Comp., pentrucu in aceu casu nu faceti nimic cu noi.“

Schindler. „Cu unu surisul usorlu. Ba se

seii dela mine, cumca in loculu ministeriulu Schmerling ar se urmezo apacatu unu ministeriu de aristocratii mari; inse viciu' acouia va dură celu multu 10—12 luni; dupa aceea va urma unu ministeriu in adeveru liberalu, luminatose energeticu, precum poporele monarhiei n'au mai avutu nici o data. Atunei apoi Ungaria' inca nu va mai avé curentu de a perseveră in resistinta sa pasiva. . . .“

In aceu momentu clopotielulu presidiulu sunandu, conversatiune se precuma. Din desfasurarea evenimentelor pana in Septembrie 1865 se adevoru, cumca d. Schindler fusese pr' bine informat, si că d. Schmerling inca avuse dreptate, candu fi plesni in facia conspiratiunea cu conservatoriile ei incarnati. Atăa numai, ca conspirarea liberalilor cu conservativi avé de scopu numai ca, ajutandu pe acestia la ministeriu, se'i bage in cursa, pentru că se se depopularizezo pentru totodăna. Liberalii, seu mai bine pangarmanstii, seiau forte bine, cumca omeii că grafi Beloceri si Esterhazy nici odatu nu voru fi in stare de a impăca nici pe ungru nici pe celelote popora. Beloceri despretiua pe germani ca si pe maghiari. Grafulu Esterhazy, precum nu este, nu se maghiari nici germanu, asa nu se poté bucară si nu s'a bucuratu nici odatu de simpatihile nice ale unui poporu; elu este aristocratu si iesutu, er' altu nimica. Grafu Beloceri disese iudata la inceputulu functiunii sale ca ministru: „Nu voiescu centralismulu, daru cu atatu mai multu urosu dualismulu. Numai in Aug. 1866, pe candu prusianii ajunsesera la Dunare, aceu ministeriu de grafi se induplea a recomandă monarhulu denumitu unu ministeriu ungrurescu.“

Se na reintoromu la deputatii transilvanii din senatul imperialu. Din intrigele si cabalele cate se atinsa aici trima' multu pe scurtu, inca va poté judeca' cine cine trisa' pusetiune, in care se ată ce mai multu deputatii transilvanii in senatul imperialu; dintre toti inse deputatii romanavea se suferu mai multu. Ve aducei aminte, ca catu ne-curatiu profesorulu Herbst dascalie in un'a din sienditiile publice pe transilvanii in Febr. 1865. Pangarmanstii sa incercara se deguste pe ardeleni, pentru ca mai curendu seu mai tardu se parasesea Viena'. Natuene aristocratica, cari nu poté suferi autoritate impunită a unui parlamentu centralu, vindu se li s'argu pe acestă si, pragalita cu sistem'a sistatoriu de constitutiune, voia intru asemenea, ca ardelenii se-si traisă cu o di mai imainte si se se reintore in nuntiu lor, unde apoi restatundose pe catu numai s'ar li potatu vechia constitutiune aristocratica, cu seu fara unime, se fi dati din nou in gratia ciocoloru. De aici se poté explică pr' bine rescriptulu din Sept. 1865, scarnavele defaima si calumniu vomite asupra ardelenilor in folle cele comprate, despotice' compuneri si deschidere a dietei din Clusiu si Asia mai departe. Aceiasi aristocratii, din natura' loru vrasmas neimpacati ai democratii, isi versara fiesce veninulu urei lor mai alesu asupra poporulu ardelenilor, carele — dupa traditiunile sale — nu poté fi decatu numai democraticu. — (Va urma.)

—

Maiestate cesaro-regesca, Preagratiuni Imperatu si Domnu!

Pre nici unu minutu nu perdemu din vedere, că romanii de apurarea fideli Maiestatei Vostre, cuprinsulu inaltulu rescriptu imperatorescu regescu din 25 Decembrie 1865, care dice: „Sustarea in dreptulu seu a legioru emise pana acumă se nu se altereze nici decatu, er' unicea definitiva a ambeleu rierte pre care noi numai pe basa' regulatorescu raportu de dreptu de statu ale Ungariei intru oialta o potemu efectui, o facemu afara de acestă dependenta dela cuvinta' consideratiune a intereselor speciali ale Marolu nostru Principatu Transilvanii si dela garantarea pretensiuniloru de dreptu ale deosebitoloru nationalitati si confesiuim.“ — P'ra inaltă, si gratiosă voce a Maiestatei Tale, expresata in citatulu rescriptu, ne arăta calea sigură si determinata pe care avem de a procede cu siguritate si energia, de cate ori natuere romana e amenintata in puseiune ai politica nationale, si de cate ori barbati ei sunt in libertate si in drepturile loru personali si cetatienești periclitati.

Maiestate! In locutiuniloru Transilvaniei de nationalitate romana fara distingere de confesiuim — numai unu simtiu domnescu, aceu simtiu manifestu in linia' prima principialmente credintii nestramutate catra Maiestatea Vostre Imperatulu si Domnitorulu nostru, er' intr'a două, asocurarea

existenței politice a natiei romane că atare in Transilvania, ca țiera autonomă, forțata sub perpotă domniri a dinastiei strălucite a Maiestatei Vostre, — si in urma îndreptărită egde cu sororile natimii concloctiure a participarea drepturilor politice. Tari in acestă credintia, ne-angrupisim o ingrijire atunei, candu articele de lege pentru inalturarea natiei si limbii romane, adusi in 1863 in dieta' din Sibiu, si sanctionati de Maiestatea Vostre, s'au delaturati, — daru nu am desperatu, pentru ca am credutu tare, ca Maiestatea Vostre din gratia' proa inalta ne veti deschide calea, ca acei articele era se se reactieve, seu se se suplinească prin confaptiura noastră in dieta' Transilvaniei cu altii, in acestă credintia angustepatu cu pacintia unu anu intrugu! Am asteptatu, de se astu anu a fostu lungu catu unu seculu, si nu pentru a abdică pe unu minutu d pretensiunile la drepturile politice-nationale, — inse cu profunda dorero esperiamu, ca barbati regimulu actualu acestă asteptare si tacere a noastră o explică, ca doru am consimti in tote, / cate se intempra fara voi'a si invocă nostra spre scribirea si suprimirea drepturiloru nostre politice-nationale! Singuru de aici potemu deduce, ca Refactorii ungru fiesce romane precum si barbati nostri emisenți, intrunții in 15 Maiu a. e. in Blasiu, s'au trasu in cercetare criminale pentru descoperirea credului lor politiciu si publicarea lui, care nemicu nu contine alta, decatu aceea, ce unu profanatu toti romanii adevertu' credintiosii Maiestatei Vostre delu. an. 1848 incezo necoretatu, cu vorb'a si in scrizu, in memorande, petitiuni si in diete, — nu contine alta, decatu doritiunile romaniloru susternute Maiestatei Vostre si in proa unilita' petitiune din 1866, prin mandatiu nostri Grafu Baritiu si Dr. Ratiu, si acele inoite si in adunariile congregatiuniloru comitatense ale Transilvaniei si cu ocaziune publicarea rescriptulu regescu din 20 Iunie, referitoru la suspendarea articelelor adusi in 1863/4 si sanctionati de Maiestatea Vostre!

Maiestate! Nu am desperatu, si nu desperam nicu pre unu minutu de causa' nostra nationale, pentru ca aceea e dreptă, si are temeiunlu legile naturoi — in legile devota, nu amu desperatu, pentru ca aceea si are temeiunlu in proa inalta alidare a Maiestatei Vostre, si avemu credintia traditiunale, cumea Maiestatea Ta, precum totu dență ati cantatu cu ochi paritesci si gratia' proa inalta la sörta natiei romane, ca celei mai credentiose, asa si acumă veti luă in proa inalta consideratiune dreptele si justele nostre rogamentu! Pe temeiulu acestora', cu profunda omagiale supunere ne apropiam de tronulu Maiestatei Vostre cu aceea proa unilita' rogare: Se ve îndrătrii Maiestate proa gratiosu a demandă, că urmaritoru romaniloru pentru profesarea credintiiu lor politice, cu atatu mai vertosu se incezeo, dră ce aceea profesiune nici decatu nu lovescu in legile statului, si nu contine alta, decatu numai doritiunile siopimiale tuturor romaniloru, — totuodată se ve îndrătrii Maiestate proa inaltu a dispune, că se se reactieve legile referitoare la asenurarea existintiei nostre politico-nationale; — dră spre regularea referintiloru de statu ale Marolu principatu Transilvanii' catra coronă Ungariei intru deplina' mol comiru a natimiloru concloctiure, se se coordoneze fiesce Transilvaniei, si se si se si nouă ocaziune de a poté fi intr'ens'a reprezentati in mesura' sarcineloru comune ce le portamu, că se nu se mai aduca legi si decisii despre noi, fara de noi. Cu omagiale venotante, rogarea inoindului-o, suntemu Ai Maiestatei Vostre supusi proa uniliti.

Desiu in 20 Iuliu 1868.

Declaratiunea D. Gabriele Mann d'iu Desiu 17 Ianuaru 1869 in privinta' legilor electorale:

Spectatu oficiatulu comitatensu! La pretiniu' provocare a sp. ofice, comitatensu din 13 a Iunie, Nr. 175 —mi ideu voia de a face cu tote onera oserbativna modesta, ca eu din motivele insirate in propunerea mea, aduse inainte in 12 a l. c. in privinta' legilor electorale in sienditia' comitatu permanent alu comitatulu, cu atatu mai pucinu potu luă parte in comisiunea centrală că membru confaptitoriu la alegerea de deputati, cu catu pe langa tote simtulu constitutionalu, carelu am in populu meu pentru respectarea cuvinta' si demna a legioru sanctionate, lucrandu in contra convictiunei mele intime, —mi asu vatemă conscientia' pr' participare a efecturora acelu legi electorale, sustientia prin legea minhei, care si altcum s'a adusa fara concursulu si fara invocarea natiei romane că a unu factoru principalu sinevitalu, si

care conține în sine simburile, și aluatul neîndreptății poporului din Transilvania, fara distincție de naționalitate prostă tot, și cu deosebire de a vatămă interesele cele mai sante ale poporului român din Transilvania și pre viitorul, cu privire la folosirea egalității drepturilor politice, fara cări acestu popor nu va pute fi nici o data multumit.

Rogandome de spectatori ofiolati, ca se binevoiesc a lua această declaratiune spre cunoștință, cu destina veneratiune me suberit etc. —

Contra înteleghii a romani din comitatul Solnocului Interioru.

„Conformu cu comunicatul maritului presidiu comitatului din 2 Ian. a. c. Nr. 1 pres. dorescu va ve incunoscuti, cumca petitiunea maiestatica d. Desin 20 Iuliu 1868 s'ubscrisa de 71 de insi, impreuna cu traducerea germana (sustineruta Maiestatii Sale in 12 Nov. 1868 în audientia publica in Vien'a) in originalu, in intelesulu rescriptului Esc. Sale domnului comisariu regesc din 31 Dec. an. tr. Nr. 1669, cu aceea incantare ni s'au retramisi si admunata, ca in urma intimatiunii Esc. Sale d. ministru de justitia din 22 Dec. Nr. 2594 pres. partea prima a petitiunii o de privata deosebita superata prin progresiului actu ale Maiestatii Sale, care s'a mioldicuit de inaltulu regimu, — era rotatiunile de statu ale Transilvaniei contra Ungariu prin legea numei.”

Cu această petitiune dimpreună s'ansurserunt și celelalte 13 petitiuni trimise din tote partile Solnocului interior si ale comit. Dobocoi cu subscrierile de 264, și credu, ca tote s'au resoltiviu in intelesulu descriu. — Altcum potemu ave mangariuna sufletesca, ca desoperirea dorerilor și dozielioru barbatilor romani facuta cu demnitate si resoltivune inaintea tronului, au avutu inca și cu asta cale legiu și insemnata sa.

Cu tota onerea fiindu ali Dvostre
Desiu in 13/1 Ian. 1869.

Sinceru si devotatu
Gabrielu Manu,
jude supremu in pensiu.

Blasiu 27 Ian. 1869.

In zilele trecute anume la 20 s'a ținuta adunare de comitetu in Aiuda. Dintre canoici au mersu la Aiuda pre diu a ceea Mihali si Vlas'a dintre celailali advocatulu Katona ca repres. alu bunului maiestarii ori in ce forma, ca plenipotentiu a nu o am vedutu. Dintre profesori neme, ca nici unulu nu sustemu membri ali comitetului. — Invalvire ale facuta, ca membri comitetului se se retraga, declarandu, ca romanii nu voru participa la alegeri.

Romani s'au prezentatu in numera presie mesura micu și ținendu una consultare privata s'au involvitu a se retrage, motivandu retragerea in iermini blandi inose destula de romaneschi.

Candu erau se mergea in adunarea comitetului parensu au tandatu ceva desabatendu, care din eli se face declararea și cu acesta s'au inardiatu, in cătu acela maghiari veghiandu dupa pasii lor se adunarea mai timpuriu si invinsera obiectulu acela a alergudu in ruptulu capulu.

Deci romanii aflandu la intrare, ca comitetulu, adica stapanii nostri, au trecut matera alegerioru, s'au intorsu fara a fi disu catar densii nici macaru „jô regelt”.

Si tare bine au facutu. Ce ne mai trebuiescu nune declarari, — pe unde stapanii nici la protocolu nu le-ar fi lnatu, — candu ne avemu declarate dorintilei si eli „sciu bine, ca ținemu multu la ele.

Maiestria maiestriilor ar fi, deca va urma contineira poporulu dela orice participare la alegeri.

Telusu 26 Ian. 1869.

Inca unu actu constituționalu ungurescu.

Incunoscutianduse intru a comuna despreactulu de alegere ținendu in 26 Ian. a. c. pentru alegerea noilor oficiali comunali pre anulul curgatoriu, pre terminalu otarini, intregu poporulu s'a adunatu la locul destinatu, ca astfelu sesi alea dupa dreptulu sen celu mai suntu oficialii din sinulu sen. După ce a intratu d. jude cercuale Vas Miklos (aristocrat mare) in sala, unde era poporulu intregu adunatu, si după ce propunerulu d'ale nu s'au primitu, adunaculu se otescu lista candidatiilor de artiste opidanu.

Si ce se vede! Intra cinci candidati aici unu romanu, ba ce o mai multa, candidatul celu de santau a fostu nu jidovu, și celailali tatur ungari.

In opidulu nostru maioritales locuitorioru o facu romanii, pentru ca intru 420 de case respective locuitori numai abia 120 sunt unguri-jidovi, celailati toti romani, si totusi mara sa d. solgarbaru Vas Miklos (asia i place a se intitulu) nu au candidatu nici unu romanu.

Vedendu inse, ca intru cei 5 candidati un e nici unu romanu. D. parochu locale Gr. S. intraba pe Vas, ca pentru ce a ligratu cu totulu din candidare pre romanii? **Elu inse raspunde, ca dreptulu de candidatu nulu lasa nimerul, ca ci densulu asia i place.** S'a provocatu ca se candidoze si unu romanu, ca-ci la liti contra romanii parasescu alegere; inse tote indesiortu. In urma totusi a fostu silitu a lua la protocolu, ca romanii din cauza, ca nu s'au candidatu nici unulu, parasescu alegerea, si voru face lucrulu cunoscutu la locurile mai inalte, cerendu alegere noua.

Astfelu se mesura dreptatea pe noi. Aici si arata fratii maghiari ghiarale, care o scoopulu lor. Ce se mai astepti dela densu, candu intru o comuna, unde 3 parti sunt romanii, si numai a 4-a parte unguri-jidovi, nu poti rosi nici unu nu-jude de romanu, ba nici in candidare n'lu panu. De alintrelea o recunoscutu, ca in comitatulu Albei de josu se intempe cele mai mari neîndreptatii romanilor. Me miru cum de unu d'usu pre dlu parochu in inchisura, pentru ca si-a redicatu vocea de a aparatu interesele poporulu si drepturile lui, după cum an d'usu in primavara anulii trecut pe jidulu cercuale din Joajulu de sesu, asemenea, pentru a aparatu interesele comunel sale si drepturile ei, facia cu d. Arkosi Lajos. Cu astfelu de dreptate nu ne veti apropia nici odatu, nici veti castiga increderea natimel romane, pentruca prea de multe ori ne-ati friptu. (Protestulu va urma.)

Ratiu, inv. rom.

(In interesulu principiulu statului, care e egal a îndreptatii, si pentru a desoperi si ajuta pe unu in regimu la aplicarea lui nestriata, publicam si vomu publica actele de aceste, fara inteniune de a sterna vira intre nationalitati, ci numai in favorea concordiei. — R.)

UNGARIA. Se sustine scriera, ca la 3 Apr. se va redeschide die'a si alegerile in Pest'a vor incepe la 14 Martiu.

Becelcheruța mare 29 Ian. Eri s'a ținutu aici o conferinta mare serbesca in cauza alegerilor ditali, au participatu mai multu de 300 de membri liberali-opositionali, trimisi de prin tote partile din Bece'a banatidna. Poporulu petrecu cu entusiasm cursulu desabatierilor. Cu unanimitate s'a primitu urmatorulu program: „Cetateia nationalitatoru pe bas'a cunoscutiului proiectu alu deputatiilor serbi si romani; — cetateia serbesca pe bas'a dreptulu istoricu; — spriginira programulu nationalu alu crotitoru in privati'a autonomiei tierci lor; — integritatea autonomiei Transilvaniei pe bas'a dreptulu publicu alu acesteia; — cu opusitiunea unguresca intru institutiunile democrato-liberale ale statului; — autonomia tierioriul sava ditoculu de Laiti; — politica de neinterferentiune si de eliberare pentru poporale din Orientu; — procedura solidaria cu romanii. S'au alesu una comiteu centrala care si are resiedinti'a in Neoplant'a (Novisada). Ser'a soleniatu mare.

Dimiitricievici.

Telegr. Alb. (Veli Nr. 7 din 19/31 Ian. Pest'a. (Balnuu tenemiere romane din Pest'a.) La balnuu acesta, ținutu in localitatea num. „Schessstette” in 16/27 Ian. intimpinaru o cumna frumoasa de familii romane din Pest'a. Deca mesuramu numerositatea după publiculu de ce edatulu omulu s'au vedu in balnurile publico de pre aici, atunci nu se pote dice, ca au fostu participanti multu, inse cu atata erau mai alesi, si facia cu anulu trecut se pote constatu in totu chipulu una progressa insemnata. In asta privinta pre langa zelulu comitetulu arangerilor se pote multumi multu concularcu ilustreilor familii ale Mocionestiloru si a Esc. Sale presidetelui L. d. Basiliu Popp. Concertu n'a premersu ca ci in alti ani, dar cu atatu mai animata a fostu joculu, carele s'a inceputu la 9 ore si a duratu pana demușeti'a la 5 ore. Intra oșpeti afara de membrii celor done familii memoratu, afara de mai toti amplonitii nostri mai insemnati, fuseram onorati si de caliva maghiari si serbi de ambe sexele. Dintro maghiari n'au surprinsu placutu anume d. C. Samulei Vass, carele conversu cu o dosteriatu rara

romanesce intr' unu stilu catu de alesu. Se latise scriera, ca ne va imbucura si d. Dr. Ratiu cu proștiri n'a, inse acestu n'a s'a intemplat. Dintre jocuri n'a lipsitu se intielege Roman'a, ba si Hattegan'a fu jocata improvizat, de si nu era pusa in program.

Damelele romane se intrecau in emulatiune de a face petrecerata catu mai splendida atatu prin lozetele loru cele simpli si gustose, catu si prin joculu loru celsu netedu si usioru. Tote merita lauda, creda inse ca nu mi se va lua in nume de tau deca voi constata adeveralu: ca au escelatu gatalescu Aurell'a Popa si Ioanovicin. Intra damele maritate, cari au lnatu parta la jocu, a seocratu lada generale domna Romanu sel. — Damele prostu totu au remasu cu amabilitate pansu in capetu, din contra unii barbati s'au aratacu cam nestatornici. Esc. Sa d. presidetile Popp a petrecutu dimpreuna cu stinavara sa familia pana la 4 ore, contribuindu din raspatori spre redicarea solenitatii. Se vede in totu locul cine o romanu dela osu! — Clontianu.

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a. Deputatii poloni au facutu in senatulu imperialu o propunere, ca causa se prevode pe regimu, ca sel asterna serbolimne distict galitiane pentru autonomia, spre a se tractata pe cale constituționala. Propunerea s'a incredintatu comitetulu constituționalu. Vomu vede, deca si cum se va tractata contra dualisti causa'a autonomiei provinciale, de care fugu ca de hanțiaru, voindu a baga in doi sacii totu ce nu inceapa in cale centralistca austriacu. —

Vien'a 22 Ian. Correspondenti'a particulara a Romanului. (Din memorandum Transilvanu.) (Capeta.)

Regimulo absoluticu si regimulo de acum alu Maiestatii Sale inose au facutu totu ce se potia, pentru ca se propuje ide'a daaco-romanu cu totu dimandulu. O mare multime de oșeni tierici, dintre cari multu de talente superioare si de purtari nepalatu, sunt dati la o parte si persecutati sub felurite preste de nimicu, si asia ci se vedu siliti a-si parasi patria, ducendu inse cu sinesi simtimentulu manii si alu dorerei. Pentru ce se exiliza romanii inestratu cu sciintia din patria loru in Romania? Eca pentru ce? — pentruca adversarii se pote striga pe urma loru: vedeti, acestia sunt tradatori de patria si de tronul. Se intielege inse, ca acei tierici in Romania nu sunt lasati pe strade, ci fara aplicati in functiuni, fiecare după capacitate sa. Si pentru ce nu se da limbii romanesce in acesta tieria nici o sfera de activitate? La acesta se raspunde, ca limb'a romana nu este cultivata de ajunsu. Dar de cine si candu s'a datu ei ocaziune de a se cultiva. Si cu tote acestea si in mania' taturu pediceloru cate i se arunca in cale, acestu limba va ținé in celu mai scurtu timpu concurncia cu oricare alta limba din Ungaria si Transilvania.

Pentru ce se imputa romaniloru ca cea mai mare crimă, cumca ei de 18 ani, ba totaduna, au ținutu la unitatea monarchiei austriaco? Bine, a-stali acesta vintaru nu se mai cere dela ei in intelesulu de mai mainte; acumu li se cere ca se sustena dualismulu, pentru ca, precum li se spune loru, asia e voia monarchiului. Erasi bine; numai se nu pretindu nimegi dela romani, ca ei se adopte dualismulu cu un scin ce entusiamu. Ei pote ca voru fi ascultatorii si in acestu punctu; pre catu scimn noi inse, nici odatu romanii nu voru acceptu dualismulu cu pretulu existintiei loru nationale si in veci nu se voru indupleca, pentru ca se ajute intemeiera si prosperarea predomoriei unui altu poporu prostu densu, nici ca voru suferi vreedata, ca ungureni se dispuna de tote veniturile Transilvaniei dupa placulu loru netiermuru.

Procesulu pentru pronunciamentulu dela Blasiu a fostu curatu o intriga tragicomicu. Reporturile, catu au mersu in totu in acesu cauza, au avutu tote aceesi sorginte; tote au fostu pregatite si puse in scena după unu planu premeditatu. In acesta cauza tocmu si gendarmeria fu ametit in totu intelesulu cutenului, acum ca si in anii 1854 si 1859.

Pe romanii din monarchia austriacu nu pote si nu trebuie sel traga la raspundere nimeni, din cauza ca in anii 1854 si 1855 generalii si barbatii de stat ai Austriei prin purtarile lor brutali au smulsi ai Austriei prin purtarile lor brutali unu stulu ai asdradacandu din tote clasele poporulu moldo-romanesce fara nici o distincțiune orice simpatii si orice incedere catar Austria. E' apoi consultu cati au fostu pana acumu, ce facura ei? Oh, despre acesta inca s'ar poté dice forte multe; estimeca acesta s'au merita, ca se fia tractata intr' unu memorialu, care trebuie se se comuna iadinsu spre acestu scopu.

„Er' deca astadi dinarele cele mai mari din Viena vorbesc despre principele unui popor selbatic, despre principele unui popor de porcari, despre ofițerii romanesci că ori de surtzie, și deca aristocraticii „Hirnek“ pretinde, că principele Carolu I. se fia prinsu și adusu în robia la Muncaciun, și deca un capitanu maghiaru anume Kapolnai scrie în foia militară, că poporul romanesc nu este nici mai multu nici mai puțin, decatu o adunatură de trei milioane de țigani?” și deca Dr. Carolu T. Richter în „Presse“ din 30 Oct. dice, că aristocratii romanesci -și trago originea sa din cocin'ă porcilor, și deca spiritele prin tôte aceste insulte scarnare se irita în gradulu celui mai naltu, și deca apoi distaristic'ă din Bucuresci ese și ea pe campulu de bataială în contra acestui felu de insulte ne mai audite, apoi pentru tôte acestea se fia pedesista natuion romanescă din Transilvania?!

Se spunem dreptu, acosta tractare însemna curatu a lovi pe întregă natuion cu pitiorii și a o repedi cu forția în braciule altei potri straine.

„Adversarii galagescu multe despre agitatori în poporu. Dar ce alti agitatori mai trebuiescu aici, candu țieră e plina de omeni, cari formaru nenumerate bande de hoti și assassini? Si care agitatuone pôte se alba efecte mai funeste în orice țieră, decatu agitatuone ce so produce prin o administratură a justitiei, care este cea mai rea și cea mai obscura din tôte? Dar' apoi tocma asia este în timpulu de facia în țieră noastră. Inse reulu celui mai mare în acosta privintă se manifesta în impregiurarea cea mai trista din lume, ca adica poporul nicari nu e permis a reclama în contra acestui justitiu . . . . . pentru că despotismulu autoritatilor politice (de asia numiti solgăbirai și vicespani) a ingrințit forte bine, că temitiile se se implie și inghiescu cu tôte felinle de reclamanții.“ etc.

— Acelu memorialu se presenta comitetulu Beusi, că cancelariulu intru' monarchie, în 30 Dec. 1868, adica în ziua aniversaria a petitiuonei celoru 1493 romani prezentata monarhului în 31 Dec. 1866. Ecceletarii sa multiani presentatorulu ei pentru informatiunile primite, a lăuse inse, ca acuarile redicite în contra romanilor vinn' de la Pestă, și asia Ecs. Sa nu pôte sci, catu adeveru este intr'ensele, la acosta și se respunde, ca tocma pentru acosta este rogatu, că se binevoiescu a tractă și acosta cestiune după cunoscută maxima: Audiatu et altera pars. „Multianescu, forte multianescu dital“, fi și alu doilea respunsu.

Prezum audiu, autu'ii acestui memorialu nu au facutu acosta passu nouă la cabinetulu din Viena, și că si cam ar fi fostu insufletitu de vreo sperantia mare pentru unu rezultatu bunu; au credutu inse a fi de data' lor patriotica și nationala a mai cercă adu, și se informaze dreptu pe cei cari incuaguru tronulu, era apoi se pōta dice în cugetu curatu: Adeveralu v'amu spus, pecatu se nu avemu.

Crônica esterna.

ROMANIA. Lasandu la o parte uritōsele invective personal'ă citite în „Trompetă“, în 19/31 Ian., care arunca o umbra neagră de dusmania pe ficatii cei boloci ai scriitorulu, mai comunicam după „Rom.“ unele concluse ale **adunantii deputatilor** din sed. din 20 Ian., cari arunca lumina beneficatară pentru natuion, cea ce ne e și trebuie se ne fia alfa și omega. Ne nutrescu sperantia, că senatulu romanu și în. ministriu nu vor face cu conclusele camerei, privitorie la subventuione cultural'ă natională, cum se facu în caus'ă susocerei ofițierulu superiori romani în armata, — după cum ne referese mai în diosu „Rom.“, pentruca dela senatu asțepă romanii simpatuile cele mai căldurose și mai parinosci, că dovada a simținulu nationalu, ma chiaru și de creștinn filantropicu:

„In siedi'nt'ă adunarei deputatiloru din 20 Ian. după comunicari dile, adunarea procede imediatu la votarea bugetulu ministeriulu instruției publice și alu altelu, inependu cu institutu pedagogic din Bucuresci. La personalulu esternalulu secundariu din Bucuresci, d. A. Lahovari propune

*) „Nene fr. Presse“ din Ianuaru este în privint'ă originei nōstre cu alia obraznica, dicundu, că daco-romanii ar fi remanșii din coloniele de criminali condamnati de la Romei. —

Notă a traducatorulu.

sporia lefuriloru profesorulu și armonisarea loru cu aloru alote profesoare dela institutu secundariu din Iasi. D. Ioane Brateanu, combatudu amendamentul, arōta, că necesitate cea mai simțita nu este sporia lefuriloru, ci crearea de școli pedagogice, care se formeze profesorii capabili și bunu pentru școli; asemenea, cumca existe actualitatele școlile de fete diferite necuvintē de îndreptat; și ca în fine profesorii sunt plătitu în generalu de stulu de bine, ca-cel lefurile li s'au maritu inca dela 1861 și 1862.

Dupa o lunga discutiuone asupra acestui amendamentu, — la care fiec'ă partu intru alți atatu d. propugitoru, catu și d. ministru presieditu — amendamentulu, putinduse la votu, se respingiu și se admite cifr'ă proiectata prin bugetu.

Camera' vōteza intocmai după bugetu tôte școlile secundarie de fete.

Votanduse liceele, se adange — după propunerea d. Laurianu la liceulu din Craiova, Berladu și Botosiianu inca catu unu profesoare de limba romană și latina, pe langa cele ce existu, pentru a li uniformitate în tôte liceele din țieră și unu singuru profesoare nefindu de ajunsu pentru patru clase.

— În senatulu romanu după dezbaterile cele mai vime, urmata în siedi'nt'ă de Sambața, și în caropositiunile a atacatu că totu'deună guvernulu, și la demigratu intentiuniloru poteri executive, cu ocaziune proiectulu de lege votatu de camera, pentru primirea în armata a ofițierulu superiori romani, cari au servitu în armate straine; proiectulu s'a lăutu în considerare, de și în adeveru numulu cu majoritate de unu votu. Ministerulu, în locu d'ă lupță și a face se triumfe acestu proiectu de lege, atatu de nationalu și beneficataru, în siedi'nt'ă de adu a senatulu l'ă retrasu. Lăunuu actu de acosta și la timpu vomu spune ministriulu și natuionu cum consideram noi acestu faptu.* —

Iasi în 13 Ian. 1869 *)

Nr. 77. Domnule Redactoru!

În ziua de 15 Februaru a. c. în orasiulu Iasi, are un se tiene concursu în sala comitetulu permanentu pentru siese posturi de medici de arondisamentu cu residintia în comuone respective de residiuile ale subprefecturulu, cu retributuinea de lei noui 200 pe luna, precum și 200 lei noui pe anu pentru transportu în diferite locuri ale comuonelu.

Se publica acosta spre desoptearea tuturor amatorulu.

Primiti D. Redactoru asigurarea predistieii mele consideratiunil.

Pres. comit. prefectu G. Marsu.
Secretariu G. Pavloff.

Berlinu 29 Ian. Proiectulu de lege pentru confiscarea bunurulu regeli Hanovrei s'a adoptatu de camera deputatiloru cu 256 voturi contra 70. D. de Bismark a pronunțiatu cu acosta ocaziune două discursuri energice, prin care a demonstratu, ca regele George n'a esiatu de a conspiră cu straini, a adus aminte formale legiunel hanovrene și alte agitari și a terminatu dicundu, ca trebuie se se sfarșiescu odata acestu jocu ultraisticu, care pune în periculul patrii a pentru nesăe interese dinastice meschine. Opositiunea a propus se se reziliescu tractatulu de indemnitate și se se procedeze cu regele George, pentru crimă de înalt'ă tradare, după dreptulu comunu. Aceste propozitiun'ă au fostu respinse. — „Mon.“

ISPANIA. Republica e croita, că s'a decisu, că unu trimisur'ă, adica 3 barti se stō în capulu regimulu, fiinduca agitatuionel mergu pe departe și nu se omescu în alegerea unui monarchie, pana candu nu voru decide cortesele, adica diet'ă, acosta cauza. —

Intre exese se numera și omorulu chiaru a guvernatorulu din Burgos. Candu merse acosta se executeze decretulu regimulu din 25 Ian. privitoriu la secularisarea sōu luarea în proprietate natională a tuturor arhiveloru, bibliotecelu, colecțiuniloru s. a. de prin monastiri și catedralu, spre a se folosi de natuion, și numai bibliotecele seminarioru se remana în man'ă preitorulu, candu cu scopulu acesta intru guvernatorulu în catedralu spre a lua inventariulu, fi omoruitu, unii dicu, că de catra monachi, alții că de catra poporul adunatu. —

*) S'a primitu aici prin Pestă numeli în 4 Februaru. — R.

A urmatu manifestare pentru libertate celoru, insemnule papale s'au trasu diosu dela năncurata strigandu poporul: „se traisca libertate!“ —

— C. Walewski au predatu declaratiune conferentiei poterioru în 28 Grecii în man'ă ministeriulu și resp. se asțepă în 8 zile. Intr'aceea ministeriulu se imparechia, 4 ministri otarira a se primi declaratiune și 3 cu Bulgaris în contra. Din acosta crise a ministeriulu se crede, ca va esi o invorie momentana la primora consiliulu poterioru. Grecii inse nu se impacă fara resbelu și unu comitetu formatu în Angli'ă provōca pre greci la republica, deca se va primi declaratiune. —

Novissimi. Regimulu maghiaru s'ă cordatu la Chassepot puseu, dice „Independence“.

Publicatiune.

Pentru extinderea alegerei membriloru interni ai camerei comerciale și industriale de aici, stău gata bițetele de alegere negutiatoru și pentru industria'ri, asia după cum sunu instructiunile venite cu emisulu insatulu ministeru de comerțu din 28 No. vembre anul deurusu Nr. 19.223 și anuntitu, pentru a se face unele erure de reclamanții și alie fșpăsi ale bițetelu de alegere ele sunu expuse în sala magistraturu pe reștempu de 8 zile, începandu dela 28 ale lunel curente, ese stău la vedere publica orōanda va voi cineva asii lua informatiune.

Reclamanții eventuali suntu a se face la subscrisulu presiedinte alu comisiunii de alegere, celui multu pana în 5 Februaru a. c. la ore 12 de mediadu.

Brasiovu în 28 Ianuaru 1869.

Presiedintele comisiunii de alegere pentru camera' comercială și industrială.

3—3 tr. g.

AVISU

celoru în dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

uniculu medicamentu excelente contra spasmarulu, bōleloru de stōnacu de orice natuira, epilepsia, colica reșpede, diareu, versatori dela femei împovărate, colera, celerina, restaurare după bole îndelungate și regularea organeloru mistitoriu, analizatu și aprobatu de chemica serviciulu sanitaru din Viena și usatu de multe celebrati medicale.

Se tramite numu la primirea prețiorulu (pe comantatu ori la posta (Postnachnahme). Prețiuu unei bițete originale cu capsula de cusutoriu și sigiliu dimpreună cu instructiune în 3 limbe e 1 fl. 50 cr. la Brasiovu se adu în depozitu centralu în apotec'ă la MILLER la corōnă de auru*, terguu pescului, și la Anken et Comp; precum și în Bucuresci la d. Orestu negutiatoru. La apotecari în: Esseg, Adele Deszath; în Fagerasu I. Megei, în Sibiu M. Sill și negutiari I. Thalmayer; C. Kooya în Iasi; Dr. Hinz în Clusiu; Ab. Jeney în Muresiu-Osorbeiu; Paulu Breuer în Lupsasiu ung.; Rud. Smetsau în Ploiesci; Gsuta et Comp., negutiatoru în S. Szl-György și Ioane Ajiu negutiatoru în Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'ă Iulia C. Booz; Temisiōr'ă A. Quirin, apotecari; Mediasu apot. la corōnă de auru*; Reginu S. Dietrich; Sigisiōr'ă I. Teusch, negutiatoru.

TESTIMONIU.

Cu placere constatemu, că Balsamulu-Preservativu inventatu de d. Miller, apotecariu din Brasiovu, după a practicare de doi ani se au aratatu apat a vindeca spasmaru și alte bole ce suntu enumerate, din care cauza nici nu me potu retinena de a recomēda acestu balsam, corespondentoru organismulu omenescu cu căldura onor. publicu.

Valcele (Klöpatz) 4 Septembrie 1868.

Dr. Basil Szabo,
medicu pract. în Sibiu și fșicu alu comitetulu Albei de asu.

14

CURȘURILE

la bursa în 5 Februaru 1869 asa asia:

Galbini imperateraci	—	5 fl. 65	cr. v. s.
Augsburg	—	118	35
London	—	120	65
Imperatululu nationalu	—	61	13
Obligatiile metlice vechi de 5%	—	66	80
Actiue banenulu	—	678	—
— creditulu	—	262	40

Obligatiile transilvane ale deszarinorulu pamentulu li

31 Ianuaru 1869:

Bani 74 — Marfa 74.5.0

Redactoru responsabilu

JACOBU MURESIANU.

Editiuone: Cu tiparulu lui

JOANE GÖTT și fiu HENRICU.